

Informatīvais ziņojums
par laika periodā no 2009. gada 1. februāra līdz 2009. gada 31.
jūlijam paveiktajiem un nākošajā atskaites periodā plānotajiem
uzdevumiem vienotās Eiropas valūtas ieviešanai Latvijā

Izpildot Ministru prezidenta 2005. gada 18. jūlija rīkojuma Nr. 308 „Par Vadības komitejas izveidošanu” 3. punktā un Ministru kabineta rīkojumā Nr. 616 (2007. gada 25.septembrī, prot. Nr. 53 24.§) „Grozījums Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2006. gada 6. marta rīkojumā Nr. 148 "Par Latvijas Nacionālo eiro ieviešanas plānu"" uzdoto, iesniedzam sagatavoto ziņojumu par paveiktajiem un plānotajiem uzdevumiem Eiropas vienotās valūtas ieviešanai Latvijā.

Ņemot vērā 14.06.2009. MK sēdē (prot. Nr.41 38§) atbalstītajā un 16.06.2009. Saeimā pieņemtajā Latvijas ekonomikas stabilizācijas un izaugsmes atjaunošanas programmas I daļas 3.punktā noteikto, kā arī Papildu saprašanās memorandā starp Eiropas Kopienu un Latvijas Republiku, kas noslēgts 2009.gada 13.jūlijā, izvirzīto mērķi 2012.gadā sasniegt budžeta deficītu, kas būtu mazāks nekā 3% no IKP, t.i. atbilstošs Māstrihtas kritērijam, Vadības komiteja ir veikusi Latvijas Nacionālā eiro ieviešanas plāna darba versijas aktualizēšanu un turpinās šo darba versiju aktualizēt pastāvīgi, iesniedzot to apstiprināšanai MK divus gadus pirms plānotā eiro ieviešanas datuma, t.i. ne vēlāk kā 2011.gada sākumā, ņemot vērā iepriekš minētajos dokumentos plānoto eiro ieviešanas termiņu, kā arī iepriekš apstiprināto eiro ieviešanas perspektīvu, kas paredz, ka MK eiro ieviešanas datums ir jānosauc ne vēlāk kā 24 mēnešus pirms eiro ieviešanas.

Vadības komiteja ar šo ziņojumu sniedz pārskatu par paveikto darbu izpildi pārskata periodā no 2009. gada 1. februāra līdz 2009. gada 31. jūlijam un informē par turpmākajiem plānotajiem darbiem vienotās Eiropas valūtas ieviešanai Latvijā.

Š. g. februārī Varšavā notika kārtējā *Euro team*¹ lektoru sanāksme, kurā piedalījās eiro projekta vadītāja un darba grupu pārstāvji. Šajā sanāksmē tika detalizēti apskatīts eiro ieviešanas process Slovākijā, Polijas gatavošanās eiro ieviešanai, finanšu krīzes ietekme uz eiro zonas valstīm, Eiropas Komisijas veiktās un tuvākajā laikā plānotās eiro ieviešanas pasākumu komunikācijas aktivitātes, kā arī izvērtēts *Euro team* lektoru tīkla paveiktais un definētas attīstības perspektīvas. Jāatzīmē, ka Latvijas delegācijas nozīmīgākais ieguvums no dalības šajā pasākumā bija iespēja salīdzinot Slovākijas, Maltas un Kipras paveikto, piedalīties diskusijā ar visu triju jauno eiro zonas valstu pārstāvjiem vienlaikus.

Š.g. jūlijā vairāki Vadības komitejas darba grupu pārstāvji un eiro projekta vadītāja piedalījās Euro projekta ietvaros uzsāktā trīspusējā sadarbības projekta

¹ *Euro Team* ir 2006. gadā Eiropas Komisijas izveidots lektoru tīkls, lai jaunajās ES dalībvalstīs sabiedrībai sniegtu pēc iespējas visaptverošāku informāciju par eiro ieviešanas jautājumiem. Patlaban tīklā darbojas aptuveni 100 dažādu nozaru speciālisti (t.sk. pārstāvji no akadēmiskās vides, valsts pārvaldes sistēmas, profesionālajām asociācijām, u.c.). Informāciju par minēto lektoru pieejamību var noskaidrot, sazinoties ar attiecīgajā valstī esošo Eiropas Komisijas pārstāvniecību.

sanāksmē (*Twining projekts*) Briselē. Projektā iesaistītās puses ir Latvijas Banka, Finanšu ministrija un Beļģijas centrālā banka. Projektā līdzdarbojas arī Sabiedrības informēšanas un komunikācijas darba grupas, kā arī Nefinanšu uzņēmumu un patērētāju darba grupas pārstāvji. Projekts ir organizēts, lai detalizēti iepazītos ar Beļģijas centrālās bankas pieredzi, organizējot eiro ieviešanas komunikācijas kampaņu sociāli mazāk aizsargātajam iedzīvotāju grupām. Minētajās sanāksmēs iegūtā informācija būs nozīmīga, lai sekmīgi risinātu ar eiro ieviešanu saistītos jautājumus plānojot, organizējot un realizējot eiro ieviešanas projektu Latvijā.

Lai gan pārskata periodā no š. g. 1. februāra līdz 31. jūlijam Vadības komitejas sanāksmes netika organizētas, visas tās pakļautībā esošās darba grupas ir turpinājušas iesāktās aktivitātes. Tās regulāri iepazīstas ar visu aktuālo informāciju, kas attiecas uz eiro ieviešanu, sniedz savus priekšlikumus, iebildumus un komentārus gan Vadības komitejai, gan eiro ieviešanas projekta vadītājam.

Pārskata periodā ir notikusi viena Naudas un maksājumu sistēmu darba grupas (NMSDG) un Sabiedrības informēšanas un komunikācijas darba grupas (SIKDG) sanāksme. Šajā periodā NMSDG aktualizēja tās kompetencē esošās Pasākumu plāna Eiropas vienotās valūtas ieviešanai Latvijā sadaļas, turpināja apspriest VAS "Latvijas Pasts" reorganizācijas ietekmi uz skaidras un bezskaidras naudas eiro norēķinu ieviešanu, kā arī strādāja ar vienotās eiro maksājumu telpas SEPA projekta jautājumiem.

Nacionālā SEPA darba grupa (NSDG) ir izstrādājusi Latvijas Nacionālā SEPA plāna 1.0 versijas projektu un sagatavojusi SEPA ieviešanas pasākumu priekšlikumus Pasākumu plānam Eiropas vienotās valūtas ieviešanai Latvijā. Pārskata periodā notika vairākas darba grupas sēdes un divpusējas tikšanās ar darba grupas locekļiem. Latvijas Nacionālā SEPA plāna 1.0 versiju un SEPA ieviešanas pasākumu priekšlikumus plānots iesniegt NMSDG š.g. decembrī.

Lai vairotu sabiedrības zināšanas par SEPA projektu, tajā iesaistītajām asociācijām tika organizēti informatīvi semināri, kā arī sagatavotas vairākas publikācijas. NSDG piedalījās Nacionālās SEPA Latvija interneta vietnes <http://www.sepalatvija.lv> izstrādē. Š.g. 2. jūlijā tika organizēts minētās interneta lapas atklāšanas pasākums, apvienojot to ar informatīvu semināru žurnālistiem.

NSDG piedalījās [Eiropas Komisijas](#) un [Eiropas Maksājumu padomes](#) publiskajās konsultācijās par SEPA jautājumiem. Š.g. 3. augustā NSDG nosūtīja Eiropas Komisijai viedokli par iespējamo SEPA migrācijas beigu datumu. Savukārt viedoklis par izmaiņām SEPA shēmu rokasgrāmatās tiks saskaņots un nosūtīts Eiropas Maksājumu padomei līdz š.g. 15. septembrim.

Nākošajā pārskata periodā Naudas un maksājumu sistēmu darba grupa turpinās risināt skaidras un bezskaidras naudas eiro norēķinu ieviešanas jautājumus, kā arī jautājumus par Latvijas Bankas, Valsts Kases, komercbanku, VAS "Latvijas Pasts" un citu ar skaidras un bezskaidras naudas eiro ieviešanu saistītu iestāžu un uzņēmumu gatavošanos eiro ieviešanai.

Š.g. 1.maijā Sabiedrības informēšanas un komunikācijas darba grupas locekļi no Finanšu ministrijas un Latvijas Bankas piedalījās Latvijas piecgades Eiropas Savienībā dārza svētkos, kurus Vērmanes dārzā apmeklēja aptuveni 10 000 interesentu. Latvijas Bankas informatīvais stends piedāvāja plašu informāciju, drukātos un reprezentatīvos materiālus par eiro, savukārt Finanšu ministrijas stendā interesentiem bija pieejama plaša informācija par ES fondiem.

Š. g. jūnijā notika SIKDG sanāksme, kurā, pamatojoties uz saņemtajiem institūciju (Ārlietu, Izglītības un zinātnes, Labklājības un Veselības ministriju un Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja Apmeklētāju un informācijas centra, apvienotie Ekonomikas ministrijas, Patērētāju tiesību aizsardzības centra, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas un Tūrisma attīstības valsts aģentūras) priekšlikumiem, ir uzsākts darbs pie komunikācijas stratēģijas aktualizēšanas, lai pielāgotu to esošajai sociālekonomiskajai situācijai. Papildus, arī Finanšu ministrija ir atjaunojusi komunikācija stratēģijā iekļauto pasākumu plānu, precīzi nosakot mērķa grupu, komunikācijas kanālus un pasākumus.

SIKDG ir vienojusies ar sadarbības partneriem par nepieciešamību izvietot www.eiro.lv reklāmkarogu institūciju mājas lapās, un kopš š.g. jūnija Ekonomikas, Izglītības un zinātnes, Labklājības, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu, Satiksmes, Tieslietu un Veselības ministrijas, kā arī Latvijas Bankas, Valsts kancelejas un Saeimas Sabiedrisko attiecību biroja Apmeklētāju un informācijas centra mājas lapās ir izvietots eiro projekta mājas lapas reklāmkarogs.

SIKD pārstāvji š.g. jūlijā piedalījās *Twining* projekta sanāksmē Beļģijas centrālajā bankā. Būtiskākās atziņas par mazāk aizsargātās sabiedrības daļas informēšanu saistībā ar norēķinu valūtas maiņas jautājumiem ir šādas:

1. Šo sabiedrības daļu nevar sasniegt ar ierastajiem komunikācijas līdzekļiem. Visefektīvākā komunikācija ir tiešā saskarsme, ko var nodrošināt, iesaistot nevalstiskās organizācijas, asociācijas, pašvaldības un apmācītus speciālistus no mērķauditorijai tuvās vides, ar ko sadarbības veidošana ir ļoti būtiska. Būtiski ir veidot sadarbību arī ar pašvaldību sociālajiem darbiniekiem;
2. Šai sociālajai grupai piederīgo valsts iedzīvotāju informēšanā izmantotajiem materiāliem ir jābūt vienkāršiem, praktiski pielietojamiem, lēti tirazējamiem un interaktīviem. Pirms lietošanas tie ir iepriekš jātestē konkrētajā mērķa grupā;
3. Ja komunikācija sasniedz mazāk aizsargātās grupas, tad var uzskatīt, ka visas pārējās mērķa grupas arī ir sasniegtas;
4. Pēc eiro ieviešanas jāturpina uzraudzības pasākumi un cenu monitorings aptuveni gadu. Beļģijā cenu pieauguma problēma aktualizējās gadu pēc eiro ieviešanas. Pie tam, lai novērstu spekulatīvu cenu kāpumu, cenas jāuzrauga visos sektoros.

Nemot vērā citu Eiropas Savienības jauno dalībvalstu (Slovēnijas un Maltas) pieredzi, kā arī turpinot risināt ar sabiedrības informēšanu saistītus jautājumus, SIKDG ir rosinājusi eiro komunikācijas aktīvo fāzi saīsināt no 24 mēnešiem uz 6 mēnešiem pirms eiro ieviešanas datuma, 24 mēnešus pirms eiro ieviešanas datuma uzsākot intensīvu sagatavošanos.

Nākošajā pārskata periodā SIKDG apkopos informāciju par eiro ieviešanas projektā iesaistīto institūciju obligāti veicamajiem komunikācijas pasākumiem eiro ieviešanai un to izmaksām. SIKDG turpinās uzsākto komunikācijas stratēģijas aktualizēšanu un pielāgošanu esošajai sociālekonomiskajai situācijai. Paredzēts, ka komunikācijas stratēģijā tiks integrēti Latvijas Bankas un Eiropas Komisijas 2009. gadā veikto aptauju par jautājumiem, kas saistīti ar eiro ieviešanu, rezultāti. SIKDG turpinās sadarbību ar Beļģijas centrālo banku *Twining* projekta ietvaros, aktualizēs un papildinās eiro projekta mājas lapu www.eiro.lv. Sagaidāms, ka pielāgojoties aktuālajam eiro ieviešanas datumam, nākošajā pārskata periodā tiks detalizēti plānoti komunikācijas stratēģijā noteiktās eiro komunikācijas 1.fāzes (laika periods no 24 mēnešiem līdz 6 mēnešiem pirms eiro ieviešanas dienas) publicitātes pasākumi.

Neskatoties uz to, ka pēdēja pusgada laikā nav notikusi neviena darba grupas "Nefinanšu uzņēmumi un patērētāji" (NUPDG) sanāksme, darba grupa turpina sekot eiro ieviešanas aktualitātēm un savstarpēji apmainīties ar informāciju, izmantojot elektroniskos saziņas kanālus.

Finansējuma trūkuma dēļ uz nenoteiktu laiku NUPDG ir pārtraukusi 2006. gadā uzsākto projektu, kura ietvaros sadarbībā ar Ekonomikas ministriju tika pārraudzītas noteikta preču groza mazumtirdzniecības cenu svārstības.

Piedaloties *Twining* projekta sanāksmē, NUPDG pārstāvji atzinīgi novērtēja iegūto informāciju par problēmām, ar kurām eiro ieviešanas projekta kontekstā saskārās Beļģijas patērētāji un uzņēmēji.

Finanšu sistēmu darba grupas un Valsts administrācijas darba grupas sanāksmes pārskata periodā nav notikušas. Vienlaikus, jāatzīmē, ka abas darba grupas to kompetencē esošo jautājumu ietvaros turpina sekot aktuālajai informācijai saistībā ar eiro ieviešanas projektu ne vien Latvijā, bet arī citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, īpašu uzmanību veltot jauno eiro zonas valstu pieredzei ceļā uz vienotās valūtas ieviešanu.

Finanšu ministrs

E.Repše

Vīza: Valsts sekretāra vietā
Valsts sekretāra vietnieks

I.Gaugers

25.08.2009. 11:00

1400

Eiro projekta vadītāja S.Bajāre

Tālr. 67095403, Fakss 67083836, Sanita.Bajare@fm.gov.lv

FMInfo_25082009_eiro; Informatīvais ziņojums „Par laika periodā no 2009. gada 1. februāra līdz 2009. gada 31. jūlijam paveiktajiem un nākošajā atskaites periodā plānotajiem uzdevumiem vienotās Eiropas valūtas ieviešanai Latvijā”